

De Heraut

van de

Gereformeerde Kerken in Nederland.

Het auteursrecht van den inhoud van dit blad wordt verzekerd overeenkomstig de wet van 28 Juni 1881 (Staatsblad N°. 124).

Zondag 2 September 1894. N°. 871.

Dit blad wordt geregeld des Vrijdags aan de geabonneerden verzonden. Bijdragen van medewerkers, ingezonden stukken en alles wat verder den inhoud van dit blad betreft, te adresseren aan de REDACTIE. Abonnementen en Advertenties aan de ADMINISTRATIE van De Heraut, Amsterdam. Inzendingen die later dan Dinsdag 12 uur worden ontvangen kunnen voor het nummer van die week niet meer in aanmerking komen.

Abonnementenprijs franco aan huis, per drie maanden f. 1.20. Afzonderlijke nummers aan het Bureau 10 Cent. Abonnementen worden aangenomen door alle Boekhandelaren, Postdirecteuren enz. en aan het Bureau te Amsterdam. Advertentieprijs van 1 tot 6 regels 90 Cent; voor elke regel meer 15 Cent. Aanvragen en vermelding van liefdegaven en Verlagen van Vereenigingen 10 Ct. p. regel.

„Bluscht den Geest niet uit.”

Bluscht den Geest niet uit.
1 Thess. 5:19.

Vele waarlijk vrome kinderen Gods, bevestigd dat men in het werk van de zaligheid van den zondaar ook maar iets zou toekennen aan den „vrijen wil” van den mensch, zijn daardoor tot een tegenovergesteld uiterste vervallen en hebben heel het rijke genadeleven tot een bloote werktuigelijkheid verlaagd.

Voor hen is Gods kind eigenlijk niets anders dan een beitel in de hand van een kunstenaar. Zoodra de kunstenaar dien beitel liggen laat, kan hij zich niet bewegen; en wanneer hij den beitel opneemt, volbrengt die beitel alleen zijn wil. Of wilt ge liever, Gods kind zou gelijk zijn aan een stoomhamer. Is er geen stoom, dan staat de hamer roerloos stil, maar werkt de stoom, dan doot de hamer nog slechts zooveel slagen, als de machinist wil.

En waar dan Gods Woord ons toch spreekt van een wederstaan van den Heiligen Geest, en de apostel ons zelfs waarschuwt, dat wij dien Geest niet zullen uitblussen, daar gaat al de ernst van dit woord te loor. Want immers een beitel kan een kunstenaar niet bedroeven en de stoomhamer kan den machinist niet wederstaan.

Just! Maar om is het zoo noodig, mijn broeder, dat ge bij die werking des Heiligen Geestes toch wel onderscheidt. Er is een almachtige, onoverstijpelijke werking van dien Heiligen Geest, wanneer Hij komt om in te trekken in uwe ziel. Dan breekt Hij met Goddelijke Almacht de ijzeren grendelen stuk; dan komt Hem niet wederstaan. En waar Hij zoo eenmaal binnenkwaam, daar blijft Hij ook eeuwig. Daar is geen macht ter wereld, zelfs niet de macht over zonden instaat om Hem uit te drijven. En op dat werk des Geestes kan dus het Apostolisch vermaan niet zien: Bluscht den Geest niet uit. Wie het anders leert, rooft al den troost der ziel, ondermijnt het fundament der zaligheid.

Maar waar de Heilige Geest zoo in het hart is ingedrongen, daar begint Hij nu van binnen uit een geheel ander werk, het werk Zijner Goddelijke liefde. In de wedergeboorte is het rad van uw wil weder recht gebogen door Gods genade, maar het is nog zoo stroef en wil nog niet loopen. In de wedergeboorte hebt ge een geestelijk oog ontvangen, maar om u heen is het nog duister en ge ziet niets. En nu komt de Heilige Geest om op dat rad van onzen wil zijn olie te gieten en voor ons oog zijn lampe te brengen, opdat uwe voeten in dat licht wandelen zouden.

En wel verre vandaar, dat de Heilige Geest daarbij nu altoos in u een *wilful* of zelfs maar *wiloor* werktuig zou vinden, leidt dit veeleer meest omgekeerd tot een bange worsteling tusschen de ziel van Gods kind en dien Geest des Heeren. Juist omdat dit een werk is niet van *almacht* maar van *liefde*, bestaat de mogelijkheid, dat ge daarbij weerstand biedt en door dien weerstand den Heiligen Geest smarte aandoet en bitterlijk bedroeft.

Niet alsof Gods kind dien tegenstand zou kunnen volhouden; die Heilige Geest, juist door zijn Goddelijk geduld, overwint altijd. Zie het maar aan een David, die eerst de zonde niet belijden wil en liever brult in den angst zijner conscientie dan te buigen voor God en toch eindelijk het

uittroopt: Tegen U, U alleen heb ik gezondigd.

Maar dit neemt niet weg, dat de hardnekkige tegenstand van Gods kind eindigen kan met dien Geest zoo te bedroeven, dat Hij den arbeid der Liefde voor een tijdlang liggen laat en zich terugtrekt naar het diepste van uw ziel.

O, Ge merkt het zelf wel, er zijn tijden, dat het licht des Heiligen Geestes niet wegschuilt achter de voorhangelen van het Heilige, maar heel den tempel van uw hart vervult, zoo machtig en rijk, dat het een voorsmaak is van den hemel op aarde. En wanneer ge dan toch tegen dien Geest in werkt en onder zijn stille vermaning u niet gevangen wilt geven, dan wijkt die Geest van u, wel niet gelijk bij een Saul voor al toos, maar dan toch zoo, dat alle gevoel van gemeenschap met uw God verbroken ligt. En als ge dan klaagt uit de diepte uwer ellende over dat terugtrekken des Geestes, dan antwoordt God u: Uwe onge-rechtigheden maken scheiding tusschen u en Mij!

En dat bedoelt nu de Apostel met dat „uitblussen van den Geest Gods.” Neen, het wil niet zeggen, dat gij, o kind Gods, zijn genadewerk kunt te niet doen in uw ziel. Maar het waarschuwt u wel, dat ge toch nooit, wanneer die Geest met zijn lampe in de hand u voorlicht en wil, zelf het oog sluit, omdat dit licht u niet behaagt. Want dan zou er een oogenblik kunnen komen, dat die Heilige Geest het gelast omsluisde, de lampe uitbluschte en in de duisternis u liet staan.

En toch, mijn broeder, ook in dat zich terugtrekken van den Heiligen Geest spreekt nog Goddelijk erbarmen.

Het gebeurt soms in onze hospitalen dat een arme zieke moet geopereerd worden. De dokter heeft klaar en duidelijk aange-toond, dat de operatie noodig is, maar de zieke wil er niet aan, stelt het altijd weer uit, heeft zelfs dat ranke lid nog te lief om er afstand van te doen.

En nu komt de dokter niet meer; hij laat den hardnekkige aan zijn eigen lot over. En eerst geeft dat een gevoel van rust en bevrediging; maar straks neemt de kwaal hand over hand toe; bij de wonde komt het koude vuur; de zieke gevoelt dat het om het *leven* gaat; en nu wordt het een roepen en smeeken, dat de geneesheer weerkeere, terstond, om dat ranke lid af te zetten.

Is het zoo ook niet met ons arme hart? Wanneer we, tegen alle overtuigende genade in, toch Hem, den Goddelijken Arts, niet willen toelaten dat zondige vleesch weg te snijden, dan komt er eindelijk een oogenblik, dat Hij ons loslaat en tot ons spreekt als tot Israël bij Sinai: trekt dan nu alleen voort, maar Mijn aangezicht gaat niet meer met u mede.

En dat nu juist breekt den bozen tegenstand der ziel. Dan wordt met Israël weer de voorbede van den Middelaar gezocht; dan wordt het weer een verblijzeling van het hooge hart; dan verstout zich Gods kind en spreekt: Zonder U, o mijn God, ga ik geen stap verder.

Want juist dit is het kenmerk van Gods echte kinderen, gelijk onze vaders het zoo schoon te Dordt beleiden, dat ze helaas wel soms langen tijd dien Geest Gods kunnen wederstaan, maar dat het weggaa van dien Geest voor hen bitterder is dan de dood.

Voor Kootwijk's Scholen.

Ingekomen bij Ds. HOUTZAGERS: Van Ds. M. J. Bouman te Amersfoort f. 10; den heer Gussinklo te Aalten f. 2.50; Ds. G. Vlug te Barenrecht f. 2.50; den heer Zwaluwenberg te Oldebroek f. 1.50; N. N. f. 5.

Officiële Berichten.

Met verkorting uit het Kerkblad van 31 Augustus.
— Classis Vergadering, gehouden te Gorcum 2 Aug. 1894.

Ds. Engelberts, aan wien de leiding is opgedragen, opent de vergadering op gebruikelijke wijze; Ds. Smit neemt het scribaat.

Naar aanleiding van een opdracht, haard door deze Synode in zake den candidaat V. d. Valk gedaan, benoemt de Classis een commissie, bestaande uit de predikanten Van Andel en Mulder, om met den kerkeraad van Langerak zooveel mogelijk zich hiervan te kwijten.

De Classis visitatoren, ofschoon zij hun taak nog niet ten einde hebben gebracht, gevoelen zich gedrongen deze vergadering in kennis te stellen met de bestaande oneenigheid, die zij in een der kerken hebben aangetroffen.

De kerkeraad der gemeente roept bij instructie de hulp der Classis in.

De vergadering benoemt een commissie, om de over deze zaak ingekomen brieven te onderzoeken; deze rapporteert, en dringt op een spoedige behandeling der zaak aan.

Na langdurige bespreking wordt ten slotte dit voorstel met algemeene stemmen aangenomen:

a. De Classis wijze, volgens art. 79 D. K. O., een genabuurde kerk aan, om in zake een ingebrachte beschuldiging te handelen.

b. benoeme een commissie van 6 leden, om te beproeven de verdeeldheid, in den kerkeraad ontstaan, op te heffen.

Als genabuurde kerk wordt Gorcum aange-wezen, en als commissie met macht om naar omstandigheden namens de Classis te handelen, worden benoemd D.D. Van Andel, Engelberts, Mulder, Smit en de ouderlingen Bikker en Scherpenzeel.

Aan deze commissie wordt tevens opgedragen den dubbel kerkeraad van advies te dienen. Geene zaken meer voorkomende, sluit de president de vergadering.

Vergadering der Classis Sneek, ge-houden te Sneek, den 15den Augustus 1894.

Nadat de notulen der vorige vergadering zijn gelezen en goedgekeurd, neemt het moderamen zitting: Ds. A. Groenewegen, praeses, Ds. F. W. Sluiter, assessor en Ds. D. Ringnalda, scriba. — De ingekomen stukken worden behandeld: een enkel in gestoten vergadering. Op voorstel van de kerk van Koudum, wordt de kerk van Oudega onder opzicht gesteld van Hemelum.

Van voorstel van de kerk van Heeg, om een commissie te benoemen „die op de e. k. vergadering zal hebben te rapporteren of de tegenwoordige wijze van afvaardigen door broeders Deputaten tot de zending moet worden gevolgd, of dat het meer in overeenstemming met Gods Woord is, dat de plaatselijke kerken dit doen of, bij finantieel onvermogen, de Classis dit werk ter hand neemt”, wordt aangenomen en in be-doelde commissie benoemd de broeders Sluiter, de Roos, Balhuijzen, de Walle, Feenstra, Wind en Hoekstra.

Na de pauze wordt de vergadering heropend. Aan de orde is thans het examen-peremptoij van broeder H. W. Felderhoff, beroepen rep. bij de kerk van Jutrip-Hommerts. — Van de Deputaten der Prov. Syn. zijn aanwezig Ds. Hoekstra en Ds. Bramer. Daar de benoemde attesten in orde zijn bevonden, neemt het examen een aanvang met het onderzoek in de Exegese O. T. door Ds. Eringa; Exegese N. T. door Ds. Ringnalda; Dogmatiek door Ds. Sluiter; Symboliek door Ds. van Herwerden; Ethiek door Ds. Balhuijzen; Schriftkennis door Ds. Visser; Kerkgeschiedenis door Ds. Dijk; Practica en Kerkrecht door Ds. de Roos. Daarna draagt broeder Felderhoff nog een gedeelte zijner predika-

tie voor. — Na gunstig proeven van de Deput. Syn. en de broeders examinatoren besluit de vergadering met algemeene stemmen, broeder Felderhoff toe te laten. Deze verklaart zich bereid, het formulier voor de dienaar des Woords (164, sessie syn. 1618/19) te onder-teekenen, wordt met het verblijdend resultaat in kennis gesteld en op hartelijke wijze door den assessor toegesproken. Na het zingen van Ps. 72:11 wordt de vergadering door den praeses met dankzegging gesloten.

Vergadering der Classis Deventer, en ter genoemde plaats gehouden den 15den Augustus 1894.

Moderamen: Ds. D. Smallegange van Almelo, praeses; Ds. L. M. A. Scheps van Deventer, scriba.

Op de vraag van den Kerkeraad van Almelo „of het al of niet geoorloofd is, den H. Doop te bedienen aan een kind waarvan de ouders (spoorbeambten) krachtens hunnen werkring, zich schuldig maken aan de zonde van het 4de gebod,” wordt geantwoord, dat de toediening van dien Doop, niet slechts geoorloofd, maar plichtmatig is.

Rapport wordt uitgebracht door de Deputa-ten, afgevaardigd geweest naar de laatstehou-den Prov. Synode van Overijssel; welk rapport met dankzegging werd aangehoord, zonder na-vraag uit te lokken.

De vergadering geëindigd verklaard, gaat uit-een, na dankgebed bij monde van Ds. Allaart.

Vergadering der Classis Beilen, ge-houden 21 Aug. 1894.

Praeses is volgens toerbeurt Ds. Wessels en scriba Ds. Dijkstra.

In een instructie wordt gevraagd: Mogen leden der gemeente op Zondag melk aan een boterfabriek leveren? Met eenparige stemmen wordt geantwoord, dat het leveren van melk op Zondag aan de zuivelfabrieken ongeoorloofd is.

Onder zekere voorwaarde wordt Vlieder toe-gestaan, om eenen Evangeliedienaar te beroepen.

Na het zingen van Ps. 72:11 wordt de ver-gadering door den praeses met dankzegging ge-sloten.

Buitenland.

Duitschland. Uit de Beijersche en Baden-sche landskerken.

In Beijeren heeft de Ritschlaansche theologie onder de jonge predikanten veel aanhangers gevonden, en vooral onder de candidaten tot den Heiligen Dienst schijnt het dwepen met de ontkenningen van bovengenoemd stelsel zeer in de mode te zijn. Dit is dezer dagen aan den dag gekomen bij het examen tot toelating tot den H. Dienst; twee examinandi hebben het hen opgegeven schriftelijk werk geheel en al gemaakt van uit het Ritschlaansche standpunt. Een van hen, die een rijk begaafd jongeling schijnt te zijn, heeft zich daarbij de uitspraak laten ontvallen, dat de Christelijke gemeente ook zonder „de krukken” van den Bijbel moet leeren gaan. Men bemerkte hieruit, hoe de Doopersche geest en die der Ritschlaansche theologie eenstemmig is. Ziet menigeen, die door valsch mystiek geleid wordt, met minachting neder op hen, die zich vastklemmen aan het geschreven Woord Gods, in plaats van, gelijk zij, te willen gedreven worden door onmiddellijke werkingen des Heiligen Geestes, ook de Ritschlianen spreken met zekere geringachting van die stumperds, die de „krukken” van den Bijbel nog noodig hebben, omdat zij anders niet kunnen gaan. Nu zullen zij die zich als kreupelen, ook na, of liever, door ontvangene genade leeren kennen, zich daaraan niet stoeten. Zij weten toch, dat zij niet kunnen gaan en dat daarom de Heere zelf een heerlijk steunsel gegeven heeft in Zijn heilig en dierbaar Woord, zoodat de geleuvige met David den Heere er voor dankt, dat Zijn stok en Zijn staf hem ver-troosten.

Wij aachten het een gelukkig verschijnsel, dat de „Prüfungscommissar” en ook een der examinatoren den overmoedigen jongeling heeft be-duid, dat er voor hem geen plaats was in de

Beijersche landskerk, en hij daarom niet op eene definitieve aanstelling rekenen kon. Deze uit-spraak is nu in een schrijven aan de deken van het Opperkerkbestuur overgenomen, zoodat de voorstanders van het Ritschlaansche stelsel het nu weten, dat, wanneer zij voor hunne voeleens uitkomen, zij niet tot candidaten tot den H. Dienst kunnen bevorderd worden.

Den deken wordt het ook in het stuk van het Opperconsistorium op het hart gedrukt, om zich met de candidaten onder hun ressort te bemoeien, en hen bijzonder er toe aan te zetten, dat zij zich zullen bezighouden met het bestu-deren van werken van positieve Godgeleerden. Volgens het hoogste kerkbestuur hadden vele candidaten wel eenige kennis van de nieuwere theologie, maar van de werken der positieve Godgeleerden wisten zij niets. Het kerkbestuur stelt zich op den bodem van de belijdenis der Beijersche landskerk en zoekt die tegen de aan-vallen der Ritschlianen te verdedigen.

Nu krijten de voorstanders der z. g. „nieu-were theologie” (welke echter niets anders is, dan eene herhaling van de Arianaasche, Socini-aansche en Remonstrantsche dwalingen) het Opperconsistorium wel uit voor „enghartig” en „onverdraagzaam”, maar wanneer het kerkbestuur zoo ruim van hart en zoo verdraagzaam wordt, dat ook de Ritschlianen tot den kansel worden toegelaten, dan werkt het mede tot de ontbin-ding der kerk.

En jong predikant zeide onlangs: „Er moet een anderen grondslag gelegd worden, niet de Bijbel, maar de Christus moet het fundament der kerk zijn”, alsof niet de Christus naar de Schriften het eenige fundament is, waarop de kerk is gebouwd. Ook in Baden is de strijd tegen de Ritschlaansche school in vollen gang. De predikanten van Karlsruhe Langin en Bruckner vielen, op het voetspoor van prof. Harnack van Berlin, de apostolische geloofsbelijdenis aan, terwijl het bestuur van de liberale, „kerkelijke vereeniging” zich veroorloofde een heftige uitval tegen de jongste evangelische conferentie te Karlsruhe in de wereld te zenden, omdat deze vergadering zich ruiterlijk tegen hen gesteld had, die de belijdenis der kerk sochtten te ondermijnen.

Langin en Bruckner werden echter door den Opperkerkeraad niet ter verantwoording geroepen, omdat art. 18 van de instructie genoemd lichaam het houden van vo. „afcrachten buiten de kerk en het schrijven van werk, van ongecon-den inhoud, niet strafbaar verklaart.”

Daarvoor heeft een predikant met name Got-fried Schwarz te Neckarbinar, het bestaan om „zestig stellingen tegen de dwaalleeringen der Christenheid” in de wereld te zenden, waarin op drieste wijze de leer van de Drieëenheid, de Godheid van Christus, de verzoening door Christus' bloed, de rechtvaardiging door het geloof alleen, met eenige groote woorden worden op zijn gezet.

Schwarz is daarvoor door den Opperkerke-raad ter verantwoording geroepen, doch heeft aan het hoogste bestuur in de Badensche landskerk de bevoegdheid, om tegen hem op te tre-den, betwist. De Opperkerkeraad heeft hem een hulpredder gegeven, doch het is niet uit te maken, of dit gedaan is omdat Schwarz ziek is naar het lichaam of omdat hij ongezonder is in de leer. Het gerucht dat Schwarz wegens ongehoorzaamheid tegen het bestuur uit zijn ambt zou zijn onttren, werd niet bevestigd. Niettegenstaande dat het Badensche kerkbestuur zacht, ja al te zacht tegen de Ritschlianen opgetreden is, zoekt men nu reeds de liberale elementen op, om in massa de landskerk te verlaten, ten einde een „nieuwe Gereformeerde Protestantse kerk op te richten, waarin een ieder naar zijn geloof leven kan”. Als het daartoe komt, zal het zeker tot zegen van de Badensche kerk zijn.

WINCKEL.

Door Kinderen.

LACHEN EN WEENEN.
III.

Onze Democritus was, zoolke ge reeds begre-pen hebt, een iijverig man. Hij studeerde alle-lei en schreef boeken over de meest verschillende dingen. Ik vertelde u reeds van zijn boek over de wereld: verder schreef hij nog over sterre-

denzelfde, die voor twee jaren aan de handen der justitie was ontkomen. Men verlangde „toen van hem te weten, wie hem in zijne vlucht behulpzaam waren geweest, doch alles te vergeefs.

Eindelijk, toen Ballon bij zijne eerste belijdenis bleef volharden, werd hij door den rechter veroordeeld om met een bal in den mond naar het marktplein geleid te worden en daar in het vuur te sterven.

En dan men bevestigd was, dat Ballon opnieuw aan de handen zijner beulen zou worden ontruk, kregen de balrechtters en zijne dienaar last, om te zorgen, dat er geene onordeligheden plaats hadden. Eer hij zijn kerker verliet, had hij er met allerlei soorten van monniken langdurige gesprekken. Maar hij deed hen schimmbekken van woede, toen hij hun aantoonde de valsheid en gruwelijheid hunner leer. Nadat ze aan de gerechtsplaats gekomen waren wilde het volk beletten, dat hij gewond werd en een gerechtsdienaar, die vreesde, dat hij niet genoeg zou lijden, stak hem met een speer in de zijde. Aldus stierf de martelaar. Binnen weinige dagen volgde hem zijn dienaar en knecht Nicolas Gnenon van Amusel in Champagne, in den dood. Het volk verheugde zich in het sterven van dezen martelaar en deed alles, om dien dood zoo smartelijk en smadelijk mogelijk te maken.

DE GAAY FORTMAN.

De Martelaren

CLXIV.

NICOLAS BALLON.

In April 1559 was de vrede van Chateau-Cambrésis tusschen Frankrijk en de Nederlanden gesloten. Bij die gelegenheid hadden Philips II en de Franse koning Hendrik II met elkaar de verbintenissen gemaakt, dat ieder in zijn land, met al den ijver die in hun was, de zooge-naamde ketterij zou bestrijden en vernietigen. Toen de Franse koning nu kort daarop bij den connetable Anne de Montmorency te Esconen was, verschenen op zijn bevel de plakkaaten tegen Lutherachen en Gereformeerden. Alle rechtters kregen last om de Hervorming uit te roelen. Nauwelijks waren deze plakkaaten bekend, of veler harten werden ontroerd. Doch de trouwe belijders van Gods Woord en waarheid deinsden door 's Heeren genade niet terug, terwijl hun bovendien uit Genève van de broeders een bemoeiigend schrijven werd toegezonden.

In dezen tijd nu was het, dat Nicolas Ballon gevangen

genomen werd als ketter. Hij was een bejaard man en woonde sinds jaren met zijn gezin in Genève, ten einde God te vrijer te kunnen dienen. En om voor zich en de zijnen het levensonderhoud te verdienen en om tegelijk bevorderlijk te zijn aan de komst des Heeren in Frankrijk, verliet hij nu en dan Genève met bijbels en boeken, ten einde ze in zijn geboorteland aan den man te brengen. Dat dit een gevaarlijk werk was, kunnen wij ons begrijpen. Doch hij aarzelde niet. In 1556 werd hij reeds te Poitiers met zijne boeken gevangen genomen en daar, na den Heere Christus beleiden te hebben, ter dood veroordeeld. Van dit vonnis kwam hij in hooger beroep. Daarom bracht men hem naar Parijs, waar zijne standvastigheid velen stichtte en opbouwde. Hij redetwiste dapperlijk met Maillard, den reeds meermalen genoemden leeraar der Sorbonne, en stelde in zijnen kerker eene geloofsbelijdenis op, die hij bij zijne rechtters inleverde. Zijnen overigen tijd besteedde hij aan het onderwijzen zijner medegevangenen. Hij leerde hun Gods Woord en het gebed en was velen ten zegen. Toen de vijanden dit vernamen en ook hoorden, dat de rechtters aarzelden, om hem ter dood te veroordeelen, omdat zij geene oorzaak des doods bij hem vonden, wendden zij zich tot den koning en wisten dezen te bewegen een bepaald bevel te geven, dat Ballon zou worden gedood.

De rechtters dorsten toen niet meer te dralen. Het vonnis werd uitgesproken en bevatte, dat Ballon zou worden geworgd en dan in het vuur geworpen zonder meer.

Doch de menscha wikt, maar God beschikt. Dit bleek ook hier weer. Toen de martelaar van Parijs naar Poitiers werd gebracht, gelukte het zijnen vrienden hem te bevrijden. Ballon ontvluchtte naar Genève. Geen wonder, dat het den vijanden hinderde, dat hun slachtoffer hun ontsnap was. Zij haastten zich om door het gehele koninkrijk bekend te maken, dat, wie Ballon bij hen terugbracht of ook slechts aangaf, eene goede belooning zou krijgen. Zij vreesden hem en zijnen ijver te zeer. In hun oog kon hij, als hij bleef leven, velen nog verleiden. Zoo lang evenwel Ballon in Genève was, vermocht geen zijner vijanden iets tegen hem. Maar de martelaar kon niet lang werkloos blijven in zijn schuilplaats. Het oude vuur wakkerde weer op in zijne ziel en drong Ballon nogmaals zich in Frankrijk te wagen met bijbels en boeken. Misschien zal deze of gene hem beschuldigen, dat hij zich roekeloos in gevaar gaf. U zou echter Ballon antwoorden, dat hij niet anders kon, en dat God hem tot dezen arbeid had geroepen. Hij werd van den Heere in zijne ziel gedrongen — verklaarde hij — om het gevaar te trotseeren en zijnen landgenooten het Evan-gelie der genade te gaan brengen.

Hij toog dus naar Frankrijk, kwam te Chalons in Champagne en werd er gevangen genomen. Van Chalons werd de gevangene naar Reims gebracht met zijnen jeug-digen reisgezel en dienaar, die evenals hij de martelaars-kroon heeft verworven. Van het voor de laatste genoemde stad geslagen vonnis kwam hij in appel. Daarom trok men met hem naar Parijs. Hier herkende men hem als